

(باسى 1 ـ بەتتە)

”بۇكىل ھلدە كىلىيات، ەكولوگىيالىق ورتا سان قىپلى، ەكونوميكالىق تۈرمىس دەڭگىيى دە ۈز الۇان، بارلىق دا- رەتخانىانى ۋېىر ئتۇرلى ادېسىمەن وزگەرتتۇڭگە قايتىىپ بولادى؟ كەيىىر جەىرلەردە ۋجۇردىم ـ باردىم شالاعىلىق، جەىل ـ جەلىي سىيىيا سالقۇ قىرۇار دارەتخانىالاردا اۇىر ما- سەللەردىنك ورن نەئۇبەنىە پارېىپ سوتقى، سوندىقتان مەىن كوپ رەت بەكىتتۇ جازم“. باىس شۇجى شي جىنىپىڭنىڭ سوزى سانانى وپاتىپ، تەرەڭ وي سالىدى.

بۇلاردىنك ىشنىدە ەكى بەكىتتۇ ارعاا كوپ ۋاقىت سالاھاي تركەىس ـ تركەىس جاسالدى. بىرىندە: “فورماشل- دىق، تورەشلىدىك كەدەيلىەردى سۇپەىمەلدەۋ مەىن اۇىل ـ قىستاقى گۇلدەندىرىك ەڭ ۇلكەىن قاتەر، ونىڭ قايتبا باىس كوتەرۇنىە استە جول بەرمەۋ كەرەك“ دەپ قاتانڭ ەسكەرتتۇ جاسالدى. ەندى بىرىندە: “تەزدىككە مەمىس، ساپاغا تالىنىپ، ەڭبەكىشى خالىققا زىيان تارتتۇرعا، فورماشلىدققا، مونىتانسۇعا باتىل قارسى تۇرۇۇ كەرەك“ دەپ قاداعالاي تاپسىردى.

جۇرتنىڭ انىق ەسنىدە، 2021 ـ جىلى 2 ـ ايدىنڭ 2۵ ـ كۇنى اشلعان كەدەيلىكتەىن ارىلتۇدان قامال اۋۇ جونىندەكى مەملەكەتنىڭ قورىتىنىدلاۋ، ماداققاۋ ـ سىيلاۋ جىياسلىسندا باىس شۇجى شي جىنىپىڭ بىلاي دەپ اتاپ كورسەتكەى دەى: ”قۇنىتىىزدىققا باتىل قارسى تۇرۇ، ۋبارىن ۋېىر شىىپقەىن ايدىاۋعا ـ باتىل قارسى تىۇرۇ، مۇىس جىۇزىندىككە ۇپلەپسەيتىىن ۋبەت ـ بەدەل نىچىەنەريالانېىن“ ايناىلسۇعا باتىل قارسى تۇرۇ، فورماشلىدققا، تورەشلىدىككە باتىل قارسى تۇرۇ، بارلىق قىزمەتنى كەدەي بۇقارا ۇشۇىن مۇىس جۇزىندىك ماسەلەنى شەۋدە تىياقتاندىرۇ كەرەك.“

جىل باىسان جىل سونگا دەپىىن، ورنالاستىرۇ جاساۋ ـ دان بەكىتۇ جازۇعا دەپىىن فورماشلىدىقتى وڭاپ ـ جونگە سالپ، نەگىزكى ساتىنىڭ اۋىرتپالىىىن جەىڭىلدەتۇدى باىس شۇجى شي جىنىپىڭ باىستان ـ اياق كوكەيىندە ساقتادى.

2021 ـ جىلى پارتيىا مەىن مەملەكە تارىخىىنداعى ايرىقتاشا ۋېىر جىل بولدى.

ۋىرى سىستەر، قۇانىشتى سىستەر تولاىسىز بولدى — جۇڭگو كومۇنىستىك پارتيىىسى قۇرۇلغاندىىىنىڭ 100 جىلدى- مەىن قۇتقىتقاندىق، پارتيىا 19 ـ كەزەكىى ورتالىق كومپەيتىنىڭ التىنىشى جالپى ۋماجىلىسنى اشتىق، پارتيىا تارىخىىن ۇپىرەنۇ تارىپەىسەىن ورىستەتىىك، كەدەيلىكتەىن ارىلتۇدان قامال اۋۇ شايقاسنىڭ جەىڭسەىنە جەىتكەى، جاپپاي دوڭگەلەك داۋلەتى قوعام ورناتتىق، جاپپاي سوتسىيالىستىك وسىزاماندانعان مەملەكەت قۇرۇدىڭ، ەكىنىشى 100 جىلدىق كۇرەى نىسانا- سنا جورىق جاساۋدىڭ جاڭا ساپارىىن باستاندى...

جاۇپ ـ قاتەر، سەىن ـ ساپىس قاتانڭ بولدى — دۇنيە جۇ- زىندە 100 جىلدا بولپامان زور وزگەرىس پەىن جاڭا تىپتىى ايدارشا ۇپىرۇس وكپە قابىىىنۇ نىدەتىنىڭ بۇكىل ەلمەدە جاپپاي تارالۇى قاباتاتىسا نىقال كورسەتتى، ەل ئىشىندەكى نىدەتتەىن ساقتاىنۇ ـ تىزگىندەۋ مەىن ەكونوميكالىق، قوعام- دىق دامۇدىنڭ ئتۇرلى مىىدەتتەرى ايرىقتاشا اۇىر، ماشاققاتى بولدى...

مىىندەت نەغۇرلىم ماشاققاتى بولغان ساپىىن، سەىن ـ ساپىس نەغۇرلىم ىچپىى تۇلغان ساپىىن، توتەنىشە مەىم سىتىل ارقىلى قاتماماسىز ەتۇ سولغۇرلىم قاجەت بولدى، شەگە قاۋۇ رۇخمەىن فورماشلىدىقتى ۇزدىكىسىز وڭاپ ـ جونگە سالپ، پارتيىا ورتالىق كومپەيتىنىڭ بەدەلىىن قورعاپ، پارتيىا ورتالىق كومپەيتىنىڭ شەىشمەدەرى مەىن ورنالاستىرۇلارنىڭ نەگىزكى ساتىغا تىياقتانىپ تامىر تارتۇنسا شىناپى كەپىلدىك ەتۇ سول- مۇرلىم قاجەت بولدى.

ساپىسىيادىعا تاباندىلىق نازارىالىق جاقناعى سەرگەكتىك- تەىن كەلدەى.

وسى جىلدا باىس شۇجى شي جىنىپىڭ ورتالىقتىڭ ماڭىز- دى ماجىلىستەرىندە فورماشلىدىقتى، تورەشلىدىكىى وڭاپ ـ جونگە سالپ، نەگىزكى ساتىنىڭ اۋىرتپالىىىن جەىڭىلدەتۇ جونىندە كوپ رەت ماڭغزدى بايېىمداۋلار جاسادى. 2021 ـ جىلى 1 ـ ايدىنڭ 22 ـ كۇنى 19 ـ كەزەكىى ورتا- لىق ئتارتىپ تەكسەرۇ كومپەيتىنىڭ بەىىنىشى جالپى ماچلە- سىندە باىس شۇجى شي جىنىپىڭ بىلاي دەپ باىسا دارپىتەدى: ”فورماشلىدىقپەىن، تورەشلىدىكىپەىن ەشقانداي مىىراعا كەلپەي، جالپى بەتتىك قاداعالاپ، نىسانالى تۇزەتىپ، جونگە سالپ، ۇزدىكىسىز تۇردە نەگىزكى ساتىنىڭ تىىىنىس كەڭەيتىپ، اۋىرتپالىىىن جەىڭىلدەتىپ، ناقتى ۋىس تىىندىرۇعا ۋمان بەرەتەىن، ناقتى ناتىچەگە ۋمان بەرەتەىن ادام سىستەتۇ باعدارىىن ورناتىپ، بۇكىل پارتيىانى جاۋاپكەرىشلىك ارقالاۋعا، جاۋاپكەرىشلىكىنى ادا ەتتۇگە، مۇىس تىىندىرىپ، ناتىچە شىعارۇ- عا قۇزۇا كەرەك.“

ۋېىر ايدان كەپىىن، پارتيىا تارىخىىن ۇپىرەنۇ تارىپەىسەىنە جۇمىلدىرۇ جىيىنالىسندا باىس شۇجى شي جىنىپىڭ مىنانى تالاپ ەتتى: ”فورماشلىدىقتى، تورەشلىدىكىى باتىل جويىپ، نەگىز- كى ساتىنىڭ اۋىرتپالىىىن جەىڭىلدەتۇگە نازار اۇدارۇ كەرەك. مەىندەتى شالاعىلىقپەىن ورنىداۋ، نىتا قويماۋ سىياقتى جايتىتەر- دىڭ تۇلۇنىان ساقتاىنۇ، قالاى جازىلسا سولاى وقىپ بەرە ساۋدان ساقتانىۇ، كوزگە ئۇىسۇ ۇشۇىن لىبەپرۇدەىن ساقتانىۇ كەرەك.“

... تۇ ۇستاپ، باعدار بەلگىلەدى، اسقاق ۇن ايبىىندى لەپ اڭداتتى.

ۋېىرسىپىرا ماڭغزدى بايېىمداۋلار باىس شۇجى شي جىنىپىڭنىڭ سىتىل قۇرىلىسىنا ايرىقتاشا ۋمان بەرەتەىدىكىىن فوروماشلىدىق- تىنڭ زالال ـ زاردابىىن بۇگە ـ شىگەسىنە دەپىىن بىلەتتىدىكىىن ايكىلدەى؛ شي جىنىپىڭ جولداستى ۇپتىقە ەتكەىن پارتيىا ورتا- لىق كومپەيتىنىڭ فورماشلىدىق، تورەشلىدىك كورنەكىى ما- سەللەرىىن ۇزدىكىسىز تۇزەيتىىن، جونگە سالاتىن، نەگىزكى

اۋىرتپالىقى جەىڭىلدەتىپ، ەنىمىدىلىگى ارتتىرىپ، نەگىزكى ساتىنى نىعالىتى، شىرقلى قىپىلەپن جاڭا داۋىردە دەكىسپەىي العاللىگەرىلەدى

ساتىنىڭ اۋىرتپالىىىن جەىڭىلدەتۇدى دلىگەرىلەتەىتىن باتىل ەرىك ـ جىگەرى مەىن مەىم بەكىمەىن كورسەتتى.

جەرگىلىكى ورنىنداردا قىزمەت تەكسەرۇ نەگىزكى سا- تىنىڭ ۋىس جىۇزىندىك جاعدابىىن ىبىلىۋىنڭ، بۇقارانىڭ جۇرەك ۇنىنە قۇلاا ئتۇرۇدىڭ ماڭغزدى تەرەزەسى.

2021 ـ جىلى 2 ـ ايدىنڭ 3 ـ كۇنى، ەكىنىشلىك كالىەندا- رى بويىىشا كوتكەم باىى ـ ۋېىر ـ ۋېىر تاۋۇ جولىن بويلاپ، جوتا ـ جوتادان اسىپ، تالاى ـ تالاي پىىندەرى ايناىلپ، گۇپچىوۋداعى ۋار ۇلت كادىر ـ بۇقاراسىنا امانداسۇعا، حال سۇرۇاغا بارعان باىساس شۇجى شي جىنىپىڭ تىاۋدىنڭ تەرەڭ قوبىناۋىىنداعى، ۇلى داريانىڭ جاعاسىنداعى بىچپەى قالاىسى چىيانشى اۋدانى شىيرىىن مياۋزۇ اۋلىلى جۇا ـ ۇ قىستاعىنا كەلدى.

مياۋزۇ قىستاق تۇرىىىنىڭ ۇپىىندە قوناق بولمەدەىن، اس ۇپەىن تازالىق بولمەسىنە دەپىىن، باىس شۇجى شي جىنىپىڭ ەرەككشە جىداعاتپەىن قاراپ شقتى.

جىداعاتپەىن قاراپ شىىىپ قانا قوبىعان جوق، ەڭجەپى ـ تەڭجەپىلى سۇراپ ۇىىستى.

ۇپىلەرىنڭزدە قاناشا جەر بار، وعان نەلەر ەگەسىزدەر، قايدا جۇمىس سىتەپسىىزدەر، تابىستارىنڭىز قاناشا، بالالارىنڭىز مەكەپكە بارعاندا وقۇ اققاشاسىن تاپسىرا ما، بولاشاققا قانداي جوسپارلارىنڭىز بار... وتباىسى، شارۋا جايالارى جونىندە اڭ- كىمەلەسىپ وتىرىپ، باىس شۇجى شي جىنىپىڭ ەڭجەپى ـ تەڭ- جەپىلى سۇراپ، جەرىكلىكىى ورنىىنغا قاتىستى جاعايداىلاردى ۇىىستى.

حالىقتىڭ تۇرمىسىىن كوردى، ەكولوگىيانى تەكسەردى، مادەنىپەتكە نازار سالىدى، ەلۋمەتىنىڭ اۋماققا بارىدى، پارتيىا قۇرىلىسىىن ۇىىستى... باىس شۇجى شي جىنىپىڭ كى- دىرىىسىىز ساپار بارىسنىدا، خالىق بۇقاراسىمەىن ئىشكەرىد- لەي ارالاسپ، خالىقپەىن بىرگە بولپ، ۇز باىسان ونە- گە كورسەتىپ، ناقتى سىتىلدى قالاى اسقاقتانتۇ، ئىشكەرىد- لەي تەكسەرۇ ـ زەرەتتەۋ جۇرگىزۇ جونىندە بۇكىل پارتيىا- عا ۇلگى بولدى.

ۋېىر جىلدان بەرى مەپىلى ماڭغزدى ماجىلىستەرگە قاتە- ناسىنىن، الەد جەرگىلىكىى ۋىڭىرلەرگە بارپ ئىشكەرىلەي قىزمەت تەكسەرىسەىن، باىس شۇجى شي جىنىپىڭ فورماشلىدىقتى وڭاپ ـ جونگە سالپ، نەگىزكى ساتىنىڭ اۋىرتپالىىىن جە- ىڭىلدەتۇگە داپەيتى ۋمان بەرىپ وتىردى —

كادرلارمەىن سىر سىلانقاندا، باىس شۇجى مىنانى قاداعا- لاي تاپسىردى: ”شىناپى يگەرىپ، ناقتى سىستەۋگە، تىياقتاند- دىرۇدى مىقتاپ يگەرۇگە تاباندى بولپ، بارلىق قىزمەتنى ناقتى سىتەپ، ناقتى ناتىچە شىعارۇ، قول جەتبەيسەكە قول سوزۇدان اۇلاق بولۇ، مۇىس جۇزىندىكىىە قول ۇزىبۇ، فور- ماشلىدىقتى، تورەشلىدىكىى باتىل تىۇ كەرەك. ادال ادام بولۇدى، شىناپى ۋىسوز سويىلەۋدى، ادال مۇىس سىستەۋدى ومەرلىك ۇستامىە ەتۇ كەرەك، سوندا عانا شن مانىىندە نىق قادامەپىن ۇزاق بولاشاققا جەتۇگە بولادى.“

باسقارۇ ئتۇزىلىسى جونىندە باىس شۇجى بىلاي دەپ باىسا دارپىتەدى: ”كىلىم ـ تەخنىكا قىزمەتكەرىلەرىنىڭ قارا كورسەتۇ، دامتارقاندا بولۇ سىياقتى قىپىىلدارعا اىزراق قاتە- ناسۇى كەرەك، بۇنىڭ بالەندەيى كەلەر ـ كەتەرى جوق! كىلىم ـ تەخنىكا قىزمەتكەرىلەرىنىڭ قىرۇار ۋاقىتىىن ماعىناسىز كۇتىپ اۋۇ، اتتاندىرىپ ساىقۇ قىپىلدارىندا زابا كەتىرىۋىنە، قا- جەتىسىز سارابتاۋ، باعالاۋ قىپىلدارىنا جۇمساۋىنا، فورماشل- دىقتىڭ، تورەشلىدىكىىنىڭ قىپى ـ قىپى قىپىلدارىنا جۇمساۋىنا استە چول بەرۇگە بولپايدى!“

نەگىزكى ساتىنىڭ حال ـ جاعدابىىن ۇىىستى، قىزمەت تەكسەرۇ بارىسنىدا، ەڭبەكاقى كىرىسى، تۇرغەىن ۋىي، مەدەلۇ، بالالاردىڭ وقۇعا ئۇىسۇ، زەپىنەتكە شىعۇ، ورنى- لاستىرۇ، ۋارىىر مۇستى، ۋارىىر شارۋانى باىس شۇجى تاپتەش- تەي تاپسىرۇدا نەگىزكى ساتىداعى كادىلاردىڭ ۇايىمپان ارىلۇنىا، جاڭا داۋىردەكى كۇرەىس جىرىىن جازۇنما مۇكىمەىن- دىك جاساۋدى ماقسات ەتتى.

ورەلى ونەڭمەپەىن تالىم بەرىپ، نەگىزكى ساتىغا مەپىە- رىىن نوكتى. نەگىزكى ساتى كادىلارى جاپا ـ تاراماعاي بىىلاي دەدى: ”قازىر بۇقاراعا قىزمەت وىتەۋگە اناعۇرلىم كوپ ۋاقىت بولە الاتىىن بولدىق، كادىرلار مەىن بۇقارانىڭ قاتىندا سىن جاقىنداننۇ بارىسنىدا پارتيىا مەىن خالىقتىڭ تەنىنە بايالنا- سىىن قوبۇلاتتىق، كوشىشلىك پارتيىاعا اناعۇرلىم سەنىم ارتتىى، پارتيىا ورتالىق كومپەيتىنىڭ خالىق تۇرمىسى جونىندەكىى ور- نالاستىرۇلار دى تەز تىياقتانناتىن بولدى، نەگىزكى ساتى كادىلارى مۇىس تىىندىرىپ، ناتىچە شىعارۇدىڭ تاماشا داۋىرد- نە لىمەستى.“

فانېيان، ئالېابى ئالېابىلىڭى كۇرىمىنىڭ، ئىپاتقانلىرىۋىن مىنى بىڭرەپ — نەگىزكى ساتىنىڭ اۋىرتپالىىىن جەىڭىلدەتۇ قىزمەتىن تەرەڭدەي، ناقتى لىلگەرىلەتتى

7 جاقىناعى 18 ماسەلە، 72 تارماقتى شاراا! فورماشلىدىقتاعى ەسكى ماسەللەر مەىن مۇسۇس وز- گەرتكەىن جاڭا بىپەنەلەرىن تەكسەرىپ ورتاعا سالپ، شەشۇ شارالارىىن ۋېىر ـ بىردەىن العا قويدى، 2021 ـ جىلى جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتيىاسى ورتالىق كومپەتە كەڭىسەى «فور- ماشلىدىق ماسەللەرىىن ونان ارى ئىشكەرىلەي شەشپ، 2021 ـ

جىلى نەگىزكى ساتىنىڭ اۋىرتپالىىىن جەىڭىلدەتۇ قىزمەتىن ويداعىداي سىتەۋ جوينىدەكى باىتى شارالار جانە جۇمىس ۋبولىسى جويىاسىن» باىىپ تاراتتى. بۇل جۇجان باىستلىق، ۋماجىلىس باىستلىق، قۇزاپ تەكسەرۇ، تەكسەرۇ، باعالاۋ تىم كوپ، تىم ىچپى بولۇ سىياقتى كورنەكىى ماسەللەرگە نازار- دى شوعىرلاندىرىغان ورتالىق كومپەيتە كەڭىسەىنىڭ قاتازد- نان 4 ـ جىل باىىپ تاراتقان جۇجانى دەى.

بۇل ماڭغزدى جۇجان تاىى ۋېىر مارتە انىق سىگىنال تاراتتى: نەگىزكى ساتىنىڭ اۋىرتپالىىىن جەىڭىلدەتۇدە دامىل- داۋۇ، بوساڭسۇ وىىىندا بولۇعا استە بولپايدى.

جوعارى دەڭگىيدە بولالاۋ انىق، ايقىن بولغاندا عانا، داپەكىىلىندىرۇ، تىياقتاندىرۇ دالەە ـ مال بولادى.

ۋېىر جىلدان بەرى پارتيىا ورتالىق كومپەيتىنىڭ پار- مەندى باىىشلىىىغىندا، فورماشلىدىقتى وڭاپ ـ جونگە

سالپ، نەگىزكى ساتىنىڭ اۋىرتپالىىىن جەىڭىلدەتۇدىڭ ورتالىق دەڭگىيدەكىى ارىناۋلى قىزمەت مەحازىىمىنە مۇشە ورنىندار ۇوز مىىندەتتەرىىن اتقارپ، ساپكەسە، سەل- بەسە ارەكەت ەتتى —

ورتالىق ئتارتىپ تەكسەرۇ كومپەيتى، مەملەكتەتكى باقلاۋ ـ تەكسەرۇ كومپەيتتى وركانى نەگىزكى ساتىنىڭ اۋىرتپالىىىن جەىڭىلدەتۇدى ئتارتىپ تەكسەرۇ، باقلاۋ ـ تەكسەرۇ قىزمەتىنە سىڭىرىپ، جاۋاپقا تارتۇ قىزمەتىنىڭ سا- ياسىلىىىن، دالىدىكىى، ناقتى ونىمىدىلىگىن كۇشىيتتى؛ ورتالىق

كومپەيتە ۇپىمىداستىرۇ ېولىمى كادىلاردى جاۋاپكەرىشلىك ارقالاۋعا، مۇىس تىىندىرۇعا نىتىلاندىرۇدىڭ ناقتى شارالارىىن تىياقتاندىرىۋدى ۇزدىكىسىز ويداعىداي يگەردى؛ ورتالىق كومپەيتە ۇكىت ېولىمى كوپ مەدىيالى تىغۇمردان كەشەىندى پايداىلانىپ ۇكىتىۋدى، جەىتكەكتۇدى كۇشىيتتى؛ ورتالىق رەفورمانى جاپپاي تەرەڭدەتتۇ باىىشلىق گرۇپپاسى كەڭىسە- سى نەگىزكى ساتىنىڭ باىسقارۇ جۇپەسى مەىن باىسقارۇ قابىلە- تىىن وسىزامانداندىرۇ قۇرىلىسىن كۇشىيتۇگە قانىستى شارا- لاردىڭ تىياقتانىۋىىن، ناتىچە بەرۇىىن لىلگەرىلەتتى؛ ورتالىق پەىن- مەملەكەت وركاندارى قىزمەت كومپەيتتى ورتالىق پەىن- مەمە- لىكەت وركاندارىىنداعى پارتيىا مۇشەلەرىنىڭ، كادىلاردىڭ باىساتمامشلىدىقپەىن سىتىلدى جاقسارتۇتۇىن، جاۋاپكەرىشلىك ارقالاپ، سىكەرلىك كورسەتۇىىن لىلگەرىلەتتى؛ مەملەكتەتكى خالىق قۇرىلتايى تۇراقتى كومپەيتتى كەڭىسەى زاڭىنىڭ اىقتا- رىلۇىىن تەكسەرۇدى ونان ارى ارىناغا ئتۇسىرىپ، تەكسەرۇ ـ زەرتتەۋ جەىىستىكەرىىن كادەجە گاراتۇدى كۇشىيتتى؛ مەملە- كەتتىك كەڭىسەى كەڭىسەى مۇججاتتاردى قىشامداپ، جىيىندى ازايىىپ، مەملەكەتتىىك كەڭىسەىنىڭ قانىستى تارالارىنىڭ قۇزاپ تەكسەرۇ، تەكسەرۇ، باعالاۋ تاسلىدەرىنە بۇرىلىس جاساۋىىن لىلگەرىلەتتى؛ مەملەكەتتىىك ساپاسىي كەڭەس كەڭىسەى سى قىزمەت تەكسەرۇ، تەكسەرۇ ـ زەرتتەۋ قىپىلدارىىن ونىىن ارى ارىناغا ئتۇسىردى.

جوعارى مەىن تومەىن ۋېىر نىيەتتە بولپ، جۇمىالا يگەرىپ، بىرگە باىقاردى. بۇگىىنگى تانڭدا، نەگىزكى ساتىنىڭ اۋىرتپالىىىن جەىڭل- دەتۇدىڭ دايدابىلانعان مەحازىمى قالىبتاسۇ ۇسىنىدە، نەگىز- كى ساتىنىڭ اۋىرتپالىىىن شىناپى جەىڭىلدەتۇ، شىناپى اۋىرتىيا- لىىىن جەىڭىلدەتۇ جالپى بەتتىك ورتاق تانىمعا اينالدى. — نازاريا ۇپىرەنۇدە ”فورماشلىدىقتى“ باتىل تىىپ، يدەپيا ـ ساپاسىي تارىپەىنىڭ ”ساناعا ىسكىڭىپ، جۇرەككە ۇيالۇنىا“ شىناپى كەپىلدىك ەتتى.

پارتيىا مۇشەلەرىىن ەسكەرتكىش سارايالارنا، كورمە سا- رايالارنىا بارپ قىزىل تارىختان اسەرى لىپ، وي تۇيۇگە ۇپىمىداستىردى، زەپىىن سىناۋ جارىستارى، كىتاپ وقۇ، ماقالا قابىلداۋ سىياقتى قىپىلدار ۇپىمىداستىرىپ ۇپىرەنۇ نىتاناسىن قاۋ- لاتتى، قاھارمان ۇلكىلەردىڭ ۇاكىلدەرىىن نەگىزكى ناقىرىپ- تىق پارتيىا تارىخى ساباقخانىسنا كەلپ ماڭغى پارتيىاعا لىلەسۇدەكىى تەرەڭ تولعانىستارىمەىن بولسۇىگە ۇمىىىسى ەتتى... پارتيىا قۇرىلغاندىىىنىڭ 100 جىلدىىى قارماڭىندا، پارتيىا تارىخىىن ۇپىرەنۇ تارىپەىسى بۇكىل پارتيىادا جوعاردىان تومەىنگە دەپىىن قانات جاپىدى.

نازاريا ۇپىرەنۇ ”ات ۇستىى وتە شىىعاننىن شارۋا“ مەمەىس، تەك كوڭىل قويا وتىرىپ ۇپىرەنىپ، ويىلانپ، امال- ياتتا ايكىلەپ، ۇىىىىىپ، ناقتى ونىمىدىلىككە قاتناپ ۋمان بەر- گەندە عانا، پارتيىانىڭ جاسامپاز نازارايالارىىن مۇىس تىىند- رىپ، ناتىچە شىعارۇدىڭ قۇواتى قوزغاۋشى كۇشنىە شن ما- نىندە اينالدىرۇعا بولادى.

ۋېىر جىلدان بەرى پارتيىا تارىخىىن ۇپىرەنۇ تارىپەىسەىن جانە پارتيىا 19 ـ كەزەكىى ورتالىق كومپەيتتى التىنىشى جالپى ۋماجىلىسنىڭ رۇخىىن ۇپىرەنۇمەىن، داپەكىىلىندىرۇمەىن بىرلەس- تىرگەىن قالىڭ پارتيىالى كادىرلار نازاريا ۇپىرەنۇدەكىى فورما- شلىدىقتى باتىل تىىپ، ۇپىرەنۇ سىتىلىن تۇزەتتى. شولا وقىپ وتە شىىىپ، ودان ـ بۇدان كوشىرىپ عانا ۇپىرەنىپ بولدىم دەپىىن ”بوياپما قىلىقتار“ ازايىپ، دەىن قويا ۇپىرەنەتتىن، تىيا- ناقتى تۇردە ۇمىىناتىن ”شىىن ۇپىرەنلىەر“ كوپەيدى؛ ماردىم- سىز ما ھارقاياتىىن، تولىق تۇىسۇگە تالىپىنبايتىىن، ۇپىرەنۇ مەىن قولدانۇ ۋېىر ـ بىرىنەىن اجراپ قالعان ”قۇر قانقئالىق“ ازا- پىپ، ۇپىرەنۇ ارقىلى ارەكەكتى جەپەيتىىن، ۇپىرەنۇ ارقىلى سى- كەرىلكىى جەپەيتىىن، ۇپىرەنگەندى قولدانا بىلەتىن ”شىن قا- بىلەت“ كۇشەيدى.

باقلاۋ، تەكسەرۇ، باعالاۋ ۇزدىكىسىز ارىناغا ئتۇسىرد- ىپ، مەمەس، تەك كوڭىل قويا وتىرىپ ۇپىرەنىپ، ويىلانپ، امال- ياتتا ايكىلەپ، ۇىىىىپ، ناقتى ونىمىدىلىككە قاتناپ ۋمان بەر- گەندە عانا، پارتيىانىڭ جاسامپاز نازارايالارىىن مۇىس تىىند- رىپ، ناتىچە شىعارۇدىڭ قۇواتى قوزغاۋشى كۇشنىە شن ما- نىندە اينالدىرۇعا بولادى.

ۋېىر جىلدان بەرى پارتيىا تارىخىىن ۇپىرەنۇ تارىپەىسەىن جانە پارتيىا 19 ـ كەزەكىى ورتالىق كومپەيتتى التىنىشى جالپى ۋماجىلىسنىڭ رۇخىىن ۇپىرەنۇمەىن، داپەكىىلىندىرۇمەىن بىرلەس- تىرگەىن قالىڭ پارتيىالى كادىرلار نازاريا ۇپىرەنۇدەكىى فورما- شلىدىقتى باتىل تىىپ، ۇپىرەنۇ سىتىلىن تۇزەتتى. شولا وقىپ وتە شىىىپ، ودان ـ بۇدان كوشىرىپ عانا ۇپىرەنىپ بولدىم دەپىىن ”بوياپما قىلىقتار“ ازايىپ، دەىن قويا ۇپىرەنەتتىن، تىيا- ناقتى تۇردە ۇمىىناتىن ”شىىن ۇپىرەنلىەر“ كوپەيدى؛ ماردىم- سىز ما ھارقاياتىىن، تولىق تۇىسۇگە تالىپىنبايتىىن، ۇپىرەنۇ مەىن قولدانۇ ۋېىر ـ بىرىنەىن اجراپ قالعان ”قۇر قانقئالىق“ ازا- پىپ، ۇپىرەنۇ ارقىلى ارەكەكتى جەپەيتىىن، ۇپىرەنۇ ارقىلى سى- كەرىلكىى جەپەيتىىن، ۇپىرەنگەندى قولدانا بىلەتىن ”شىن قا- بىلەت“ كۇشەيدى.

باقلاۋ، تەكسەرۇ، باعالاۋ ۇزدىكىسىز ارىناغا ئتۇسىرد-

لىپ، نىتىلاندىرۇ، شابىستاندىرۇ ”قولباىشلىق تىياقتاشىسانان“ ويداعىداي پايداالندى.

جول نۇسقاىىشتان پايداالانىپ، اۋتوكولىك جۇرگىزىپ، كەزىكىپ قالغان قىستاق تۇرىىىندارىمەىن شۇپىر كەلەسىپ، ەركىن اڭگىمەلەستى... بەپچىيىگەىن كەلگەىن ”باىىشىنىڭ“ ئقلاستى، جايدارى ەكىنىدىگىن بايقانغان قىستاق تۇرغەىن- دارى بىرتە ـ بىرتە موز تىيەگىن اعىستى. بۇل نەگىزكى ساتىنىڭ اۋىرتپالىىىن جەىڭىلدەتۇ بويىىشا قاداعالاۋ تۇيد- مىندە تۇراتىىن تەكسەرۇ ـ زەرتتەۋ گرۇپپاسىنىڭ گانسۇ ولكەسى چىيۇڭنان اۋدانىىندا تەكسەرۇ ـ زەرتتەۋ جۇرگىز- گەندەكىى كورنىسى.

قۇلاق قاسىس تىفەپى، جۇمىس باىىسانا توتە بارۇ كە- دەرىگىنى جوپىعا، ناقتى جاعايدايى دەيلەۋگە پايدالى.

ۋېىر جىلدان بەرى جىەر ـ جەرىدىڭ، تاراۋلاردىڭ باقلاۋ، تەكسەرۇ، باعالاۋ ئىماسىلى بارغان ساپىىن ارىناغا ئتۇستى. كەيىىر جەرلەر ”ۋېىر مۇستى ۋېىر تەكسەرۇدى، ۋېىر باعالاۋدى“ اتقارپ باقلاۋ، تەكسەرۇ، باعالاۋ سىتەرىنە قا- راتىلغان جوسپارعا كىرگىزىلۇىىن باعالاۋدى، تابىسىىن باعالاۋ- دى كۇشىيتتى؛ كەيىىر تاراۋلار ”كوپتەگەىن باعالاۋدى بىى- رىكتىرىپ“، نەگىزكى ساتىنىڭ تەكسەرۇگە داينىداۋ، باعا- لاۋعا داينىداۋ اۋىرتپالىىىن جەىڭىلدەتتى؛ ئىشىنارنا جەرلەر مەىن تاراۋلار بولمىشە اترەت جىبەرىپ، ”داپىرا قىلپماي“ جا- سىرىىن اخۋال ۇىىستى، ونىڭ ئاسىلى يىكەمدى، ونىمىدىلىگى جاقسى بولدى.

ونىمىدىلىگى جوعارىلادى، سانى ازايىدى. 2021 ـ جىلى ورتالىق پەىن مەملەكەت وركاندارىنىڭ باقلاۋ، تەكسەرۇ، باعالاۋ جوسپارىىنا جالپى 47 ئتۇر ەنگىزد- لىىپ، 2018 ـ جىلىىى 900گە تىياۋ تىۇردەىن 94.8% ازايىدى؛ ولكە، رايون، قالالاردىڭ جىلدىق جوسپارى جالپى 11۹4 ئتۇر بولپ، 2020 ـ جىلغىىدان 17.4% ازايىدى.

— جۇجاننى قىشامداۋ، جىيىندى ازايىتۇ قاتانڭ ولشەمەىن بۇلجىھاي ساقناپ، جۇجات باىستلىق پەىن ۋماجىلىس باىستلىق- تى ادا ـ كۇدە ت